

Fjärde AP-fondens uppdrag är att förvalta fondkapitalet till bästa möjliga avkastning över tiden.

Drygt 2 miljarder kronor är fondens bidrag till de allmänna pensionsmedlen under första halvåret 2010. Fonden överträffade sina jämförelseindex med 0,4 procentenheter innebärande ett mervärde på nära 700 miljoner kronor för perioden.

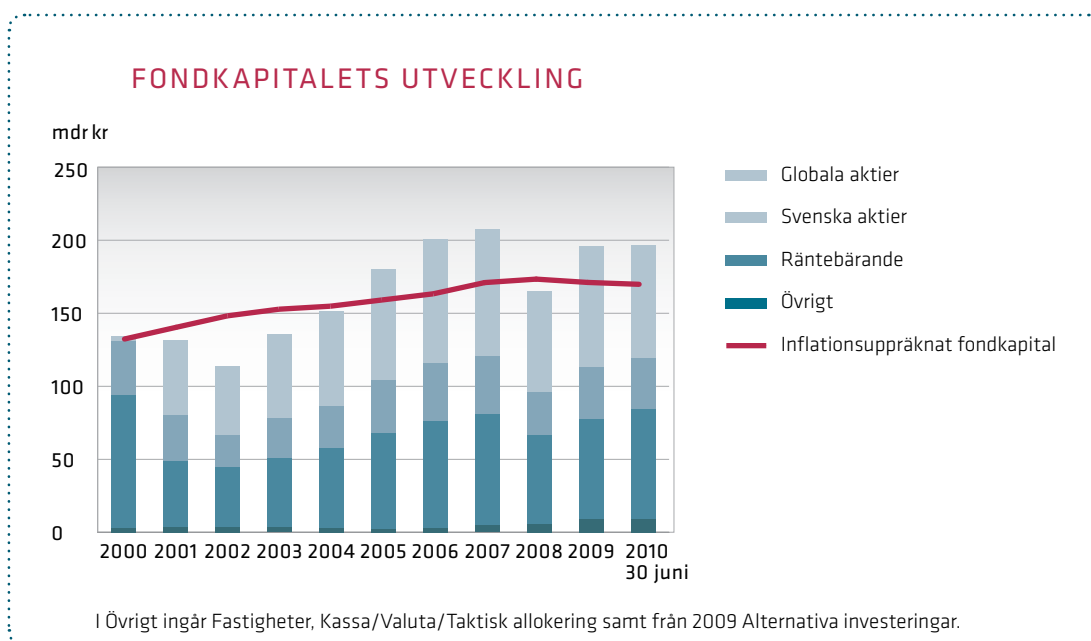
HALVÅRSRAPPORT

1 JANUARI – 30 JUNI 2010

HALVÅRSRAPPORTEN I KORTHET

JUNI 2010

- Fondkapitalet uppgick per 30 juni 2010 till 196,2 (175,7) miljarder kronor. Det ökade under det första halvåret med 0,4 (11,0) miljarder kronor, varav 2,4 (12,7) miljarder kronor kom från periodens resultat och -2,0 (-1,7) miljarder kronor hänförde sig till nettobetalingar till pensionssystemet.
- Fondens resultat för perioden uppgick till 2,4 (12,7) miljarder kronor, motsvarande en totalavkastning på 1,3 (7,9) procent före kostnader. Totalavkastningen efter kostnader uppgick till 1,2 (7,8) procent.
- Den aktiva avkastningen, det vill säga avkastningen utöver jämförelseindex, uppgick till 0,4 (1,0) procentenheter före provisionskostnader. Den aktiva avkastningen motsvarar ett bidrag på nära 0,7 miljarder kronor.
- Under de 9½ år som gått sedan pensionssystemet ombildades har fondens avkastning uppgått till i genomsnitt 2,9 procent per år efter kostnader, vilket motsvarar en genomsnittlig real (inflationsjusterad) avkastning på 1,3 procent per år.
- Fondens valutaexponering uppgick till 14,8 (14,5) procent vid halvårsskiftet.

VD HAR ORDET

Fjärde AP-fonden lämnade en absolutavkastning på 2,4 miljarder kronor för första halvåret, detta trots en svagt negativ utveckling på aktiemarknaden mätt som världsindex. Fonden överträffade sina jämförelseindex med 0,4 procentenheter innebärande ett mervärde på nära 700 miljoner kronor för perioden.

Den kraftfulla återhämtning som kännetecknade världens aktiemarknader förra året klingade av under första halvåret 2010. Börsen, mätt som världsindex, uppvisade en svagt negativ utveckling. Obligationsräntorna har fallit något och centralbankscheferna är fortsatt mycket försiktiga med att höja de rekordlåga styrräntorna. Det finns dock tecken på en återhämtning av den internationella konjunkturen, även om den måste betraktas som skör.

Parallellt har många länders allvarliga skuldproblem - inte minst i Europa - kommit i fokus, vilket skapat oro och bidragit till att kapitalmarknaderna tidvis varit mycket volatila.

För Fjärde AP-fonden är facit av första halvåret 2010 en absolutavkastning på drygt en procent, motsvarande ett överskott på 2,4 miljarder kronor. Resultatet är blygsamt, men marknadsbetingelserna för kapitalförvaltare har alltså varit kärva. Fondens aktiva resultat, det vill säga avkastningen jämfört med index, uppgår till nära 0,4 procentenheter. I reda pengar innebär det att Fjärde AP-fonden skapat ett mervärde under perioden på nära 700 miljoner kronor.

Även fondens positioner av strategisk karaktär, med en investeringshorisont på 3 - 5 år, har gynnat resultatet under första halvåret. I första hand kan detta tillskrivas en lägre valutaexponering än normalt.

Det är glädjande att vårt aktiva resultat fortsätter att utvecklas väl efter det genomgripande förändringsarbete som fonden genomgick under 2007 och 2008. Det finns nu klara indikationer på att det är möjligt för förvaltare av Fjärde AP-fondens storlek att med framgång bedriva aktiv förvaltning med positivt resultat. Noteras ska dock att bevisbördan fortsatt är på vår sida och att utvärderingen ska göras över längre tidsperioder än några enstaka år.

Sett till de olika delpportföljerna har fondens ränte- och valutagrupp övertygat också under första halvåret 2010. Även den globala aktieförvaltningen har - med små risker - uppnått ett positivt aktivt resultat. Förvaltningen av den svenska aktieportföljen inom segmentet små och medelstora företag har likaledes ett starkt första halvår bakom sig.

ÖKAD EXPONERING MOT BOSTADSFÄSTIGHETER

En märkeshändelse under perioden var Fjärde AP-fondens förvärv av fastighetsbolaget Dombrom från Vasakronan. Dombrom, där tillträde sker första juli, äger och förvaltar bostadsfastigheter till ett marknadsvärde av drygt 5 miljarder kronor. Fjärde AP-fonden har ytterligare utrymme att öka exponeringen mot fastigheter. Dombrom ger oss en

utmärkt bas för framtida expansion inom segmentet bostadsfastigheter. Jag utesluter inte att detta kommer att ske i samverkan med andra långsiktiga placeringar av vår karaktär. Det som attraherar med bostäder är att avkastningen över tid på sådana investeringar i reala

termer är förhållandevis stabil. Vidare kan en investerare som Fjärde AP-fonden här agera som långsiktig ägare, något som efterfrågas alltmer.

FJÄRDE AP-FONDEN EN KONKURRENSKRAFTIG FÖRVALTARE

En pensionsförvaltare som Fjärde AP-fonden utsätts regelbundet för granskning. Inte sällan framförs åsikten att våra kostnader är för höga och att vårt sätt att förvalta inte ger önskat resultat. Mot den bakgrunden är det med tillfredsställelse jag tagit del av underlaget för regeringens nyligen offentliggjorda utvärdering av AP-fonderna för verksamhetsåret 2009. Här framkommer det att fondernas avkastning de senaste fem åren, inklusive de tuffa åren 2008 och 2009, står sig väl i jämförelse med andra och internationella förvaltare. Vidare påpekas att AP-fondernas kostnader ligger i nedre intervallet av vad andra motsvarande utländska fonder har. Den självklara ambitionen är att vi kontinuerligt arbetar för att göra förvaltningen än mer kostnadseffektiv parallellt med att vi försöker ytterligare förbättra den aktiva avkastningen med ett begränsat risktagande.

Mats Andersson, VD

”Det är glädjande att vårt aktiva resultat fortsätter att utvecklas väl efter det genomgripande förändringsarbetet.”

FONDKAPITALET UTVECKLING

Fondkapitalet uppgick till 196,2 (175,7) miljarder kronor den 30 juni 2010. Det ökade under det första halvåret med 0,4 (11,0) miljarder kronor, varav 2,4 (12,7) miljarder kronor kom från periodens resultat och -2,0 (-1,7) miljarder kronor hänförde sig till nettobetalingar till pensionssystemet.

Fjärde AP-fondens avkastning uppgick till 1,3 (7,9) procent under första halvåret 2010. Högst avkastning hade fondens svenska aktieportfölj med 6,1 (24,9) procent och de räntebärande tillgångarna med 4,5 (0,9) procent, medan den globala aktieportföljen valutasakrat avkastade -7,1 (5,7) procent. Den strategiska valutaexponeringen bidrog med 1,1 (0,5) procentenheter till fondens totala avkastning.

Den aktiva förvaltningen överträffade jämförelseindex med 0,4 (1,0) procentenheter, motsvarande ett positivt avkastningsbidrag på 0,7 miljarder kronor. Det största bidraget till fondens aktiva avkastning kom från ränteportföljen som överträffade sitt jämförelseindex med 0,6 (1,4) procentenheter. Den globala aktieportföljen liksom valutaförvaltningen överträffade sina jämförelseindex, med 0,2 (0,4) respektive 0,1 (0,1)

procentenheter, medan den svenska aktieportföljen avkastade -0,1 (0,5) procentenheter relativt jämförelseindex.

Sedan början av 2001, de senaste nio och ett halvt åren, har fonden avkastat 30,7 procent efter kostnader, vilket innebär en genomsnittlig avkastning på 2,9 procent per år. Efter avdrag för inflation motsvarar det en årlig real avkastning på 1,3 procent.

Avkastningen når inte upp till det av fonden beslutade reala avkastningsmålet på 4,5 procent per år i genomsnitt, under en period av tio år, främst till följd av de kraftiga börskrascherna under 2002 och 2008.

KOSTNADERNA FORTSATT LÅGA

Rörelsens kostnader exklusive provisionskostnader ökade och uppgick till 89 (87) miljoner kronor.

Provisionskostnaderna uppgick till 17 (13) miljoner kronor.

Förvaltningskostnadsandelen, exklusive provisionskostnader uppgick, mätt i årstakt, till 0,09 (0,10) procent. Inklusive provisionskostnader var den 0,11 (0,12) procent.

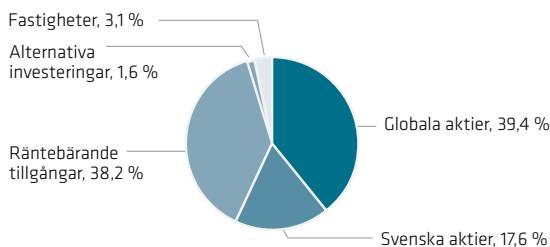
Fonden bedriver tillsammans med Första, Andra och Tredje AP-fonden ett nära samarbete för att identifiera ytterligare effektiviseringsåtgärder för att minska kostnaderna för fonderna.

FONDKAPITALET FÖRÄNDRING

Mdr kr	2010 jan-jun	2009 jan-dec
Ingående fondkapital	195,7	164,7
Nettobetalingar mot pensionssystemet	-2,0	-3,9
Periodens resultat	2,4	34,9
Utgående fondkapital	196,2	195,7

Fondkapitalet utgörs av placeringstillgångarna samt balansposter från fondens förvaltningsverksamhet, som leverantörsskulder, pensionsskulder avseende fondens personal m m.

FAKTISK PORTFÖLJ, 2010-06-30

Fjärde AP-fondens placeringstillgångar domineras av noterade aktier och räntebärande kreditobligationer.

MARKNADSÖVERSIKT

Osäkerhet och kraftiga kurssvängningar präglade utvecklingen på de finansiella marknaderna under årets första sex månader. Oron för flera europeiska länders statsfinanser och banker skapade osäkerhet om styrkan i världsekonomin återhämtning.

Stockholmsbörsens utveckling var visserligen turbulent under perioden, men kunde ändå uppvisa en positiv avkastning, något som inte gällde många andra marknader. Flera enskilda aktie-marknader, främst i Sydeuropa, utvecklades negativt och euron försvagades gentemot bland annat dollarn. I syfte att rädda euroländer i nöd aviserade EU och IMF, i början av maj, ett omfattande stödpaket på 720 miljarder euro. G20-länderna beslutade om en gemensam målsättning om halverade

budgetunderskott fram till år 2013 i avsikt att sanera skuldtyngda länders finanser.

Räntan på statsobligationer föll på bred front för låntagare som bedömdes vara säkra inklusive de skandinaviska länderna, USA, Japan och Tyskland. Samtidigt steg guldpriset till nya rekordnivåer. Utvecklingen speglade preferensen för mindre riskfyllda tillgångar.

Ökade regleringar av den finansiella sektorn och banker diskuterades världen över liksom Kinas förmåga till stark ekonomisk tillväxt utan att överhettas. Kina är en betydelsefull exportmarknad för många länder, vilket ökat omvärldens fokus på dess utveckling. Inför andra halvåret är de makroekonomiska utsikterna fortsatt osäkra.

PLACERINGSTILLGÅNGARNAS UTVECKLING

PLACERINGSTILLGÅNGARNAS AVKASTNING OCH FÖRDELNING

Tillgångsslag	Avkastning, jan-jun 2010		Bidragsanalys, jan-jun 2010			Tillgångarnas fördelning, 30 jun 2010	
	Portfölj-avkastning, %	Aktiv avkastning, %	Bidrag till total portfölj-avkastning, %	Bidrag till årets resultat, mdr kr	Bidrag till aktiv avkastning, %	Marknadsvärde, mdr kr	Exponering ⁴⁾ , %
Globala aktier	-7,1	0,2	-3,0	-6,0	0,1	77,8	39,4
Svenska aktier	6,1	-0,1	1,1	2,2	0,0	34,6	17,6
Räntebärande tillgångar	4,5	0,6	1,5	3,1	0,2	75,7	38,2
Aktiv taktisk allokering ¹⁾	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Aktiv valutaförvaltning ¹⁾	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0
Summa aktivt förvaltade likvida tillgångar	-0,3	0,4	-0,2	-0,6	0,3	188,1	95,3
Alternativa investeringar	7,6		0,1	0,2		3,1	1,6
Fastigheter	9,0		0,3	0,6		6,1	3,1
Summa aktivt förvaltade tillgångar	0,1		0,2	0,2		197,4	100,0
Implementering av strategisk portfölj m m ²⁾	1,1		1,1	2,4		-1,1	0,0
Summa placeringstillgångar	1,3		1,3	2,5 ³⁾		196,3	100,0

1) Portfölj-avkastning och aktiv avkastning med summa placeringstillgångar som bas.

2) Passiv taktisk allokering, strategisk valuta och kassa samt strategisk position.

3) Resultat före kostnader. Resultatet efter kostnader uppgick till 2,4 miljarder kronor.

4) I exponering har underliggande värden för derivat i den taktiska allokeringen fördelats på respektive tillgångsslag.

SVENSKA AKTIEFÖRVALTNINGEN

Den svenska aktieportföljens marknadsvärde, exklusive onoterade aktier, uppgick vid halvårsskiftet till 34,6 (32,8) miljarder kronor, motsvarande 17,6 (18,7) procent av tillgångarna. Avkastningen för perioden uppgick till 6,1 (24,9) procent, vilket var -0,1 (0,5) procentenheter relativt jämförelseindex.

GLOBALA AKTIEFÖRVALTNINGEN

Den globala aktieportföljens marknadsvärde uppgick vid halvårsskiftet till 77,8 (72,8) miljarder kronor, motsvarande 39,7 (41,4) procent av tillgångarna. Avkastningen uppgick under perioden till -7,1 (5,7) procent, vilket var 0,2 (0,4) procentenheter bättre än jämförelseindex. Globala aktiers överavkastning kan härledas från den interna indexförvaltningens hantering av indexjusteringar samt arbitrage.

RÄNTEBÄRANDE FÖRVALTNINGEN

Den räntebärande portföljens marknadsvärde uppgick vid halvårsskiftet till 75,7 (61,3) miljarder kronor, motsvarande 38,6 (34,8) procent av tillgångarna. Avkastningen uppgick under det första halvåret till 4,5 (0,9) procent, vilket var 0,6 (1,4) procentenheter bättre än jämförelseindex.

Det positiva utfallet relativt index förklaras främst av ränteförvaltningens handel i amerikanska statsobligationer samt positioner i europeiska statsobligationer.

VALUTAFÖRVALTNINGEN

Valutaförvaltningen har under det första halvåret skapat positiv aktiv avkastning, främst genom positionstagning för en starkare krona och dollar mot en svagare euro.

Den totala valutaexponeringen uppgick vid halvårsskiftet till 14,8 (14,5) procent, vilket är en ökning sedan årets början.

TAKTISK ALLOKERING

Den aktiva taktiska allokeringen gav ett bidrag på -0,03 (0,02) procentenheter till fondens avkastning under första halvåret 2010. En övervikt i europeiska aktier kontra en undervikt i svenska aktier när oron kring europeiska statsfinanserna var som störst bidrog negativt till resultatet.

FASTIGHETER

Fjärde AP-fondens innehav av fastigheter är bokfört till 6,1 (6,5) miljarder kronor och avkastade under första halvåret 9,0 (-3,5) procent.

Fondens huvudsakliga exponering mot tillgångsslaget fastigheter är det 25-procentiga innehavet i Vasakronan. Bolaget ägs tillsammans med Första, Andra och Tredje AP-fonden.

Under första halvåret har Fjärde AP-fonden förvärvat bostadsfastighetsbolaget Dombron från Vasakronan. Köpskillingen uppgår till fem miljarder kronor. Eftersom tillträde sker den första juli 2010 ingår inte Dombron i resultat- och balansräkningen.

Fastighets- och hyresmarknaden uppvisar allt fler tecken på en återhämtning även om antalet transaktioner fortfarande är begränsat.

ALTERNATIVA INVESTERINGAR

Marknadsvärdet av alternativa investeringar exklusive fastigheter uppgick vid halvårsskiftet till 3,1 (2,0) miljarder kronor, motsvarande 1,6 (1,1) procent av fondens totala tillgångar. Totalavkastningen uppgick till 0,2 (-0,1) miljarder kronor.¹⁾

STRATEGISKA POSITIONER

Sammantaget gav fondens strategiska positioner ett avkastningsbidrag på 0,27 (-0,32) procentenheter under första halvåret 2010. Strategiska positioner avser bland annat tillgångsfördelning, valutaexponering och val av index.

ÄGARSTYRNING

Under första halvåret var fonden representerad på 56 bolagsstämmor varav 52 årsstämmor. Stämmor prioriteras för de bolag där fonden har ett betydande ägarintresse.

För bolag noterade vid utländska börser utövade fonden sin rösträtt vid cirka 350 bolagsstämmor. Detta möjliggörs kostnadseffektivt genom ett samarbete mellan Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden.

Representation i valberedningar är ett av fondens viktigaste verktyg för att utöva ägarinflytande. Under perioden har fonden varit engagerad i 14 valberedningar med årsstämmor under 2010, i två av dessa valberedningar som ordförande.

Valberedningens huvuduppgift är att föreslå en väl sammansatt styrelse. Förutom lämplig kompetens och erfarenhet är mångfald viktigt. Fonden har framgångsrikt lyckats nominera kvinnor till styrelser. Andelen kvinnliga styrelseledamöter ökade i de bolag där fonden deltog i valberedningsarbetet och uppgår till i genomsnitt drygt 30 procent i dessa bolag jämfört med cirka 22 procent för börserna i övrigt. Andelen nyvalda kvinnor, i bolag där fonden varit representerad i valberedningen, uppgick till 50 procent jämfört med börssnittet som är cirka 36 procent 2010.

Inför årsstämmorna har fonden bland annat fört diskussioner med företagsstyrelser om långsiktiga ersättnings- och incitamentsprogram. Diskussionerna har i flera fall medfört mindre generösa villkor samt även förbättrad informationsgivning från företagets sida. Som resultat av flera års engagemang från institutionerna i ersättningsfrågan har incitamentsprogrammen successivt förbättrats.

Etikrådet är ett samarbete mellan Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden med syfte att gemensamt driva en positiv förändring i utländska företag som kan kopplas till kränkningar av internationella konventioner för miljö och mänskliga rättigheter. Etikrådet har under våren publicerat sin årsrapport för 2009. Årsrapporten och mer information om Etikrådets arbete finns på www.ap4.se/etikradet.

Fonden publicerar en mer utförlig ägarrapport på www.ap4.se under hösten 2010.

PERSONAL

Antalet anställda var vid halvårsskiftet 51 personer, vilket är en minskning med två personer sedan årsskiftet.

STYRELSE

I slutet av maj meddelade Finansdepartementet att Jakob Grinbaum förordnats till ledamot i fondens styrelse. Jakob Grinbaum ersätter Inga Persson, som varit ledamot i styrelsen sedan år 2000 och som avböjt omval. I början av juli, efter periodens utgång, förordnades Elisabeth Nilsson till ledamot i fondens styrelse. Fondens styrelse är nu fulltalig med nio ledamöter.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Halvårsrapporten har upprättats i enlighet med de av AP-fonderna gemensamt framtagna redovisnings- och värderingsprinciperna. Dessa framgår av fondens årsredovisning för 2009, sidan 24.

NÄSTA RAPPORTTILLFÄLLE

Det fullständiga bokslutet för verksamhetsåret 2010 beräknas bli offentligt den 18 februari 2011.

1) Resultatet redovisas utan valutasäkring första halvåret 2010, men med full valutasäkring första halvåret 2009. Resultatet utan valutasäkring första halvåret 2009 uppgick till -0,1 miljarder kronor.

RESULTATRÄKNING OCH BALANSRÄKNING

RESULTATRÄKNING			
mkr	jan-jun 2010	jan-jun 2009	jan-dec 2009
RÖRELSENS INTÄKTER			
Räntenetto	1 545	1 702	2 997
Erhållna utdelningar	1 961	2 206	2 944
Nettoresultat, noterade aktier och andelar	-4 427	8 047	26 578
Nettoresultat, onoterade aktier och andelar	610	-517	-314
Nettoresultat, räntebärande tillgångar	1 463	-406	554
Nettoresultat, derivatinstrument	-312	1 634	3 004
Nettoresultat, valutakursförändringar	1 705	158	-666
Provisionskostnader, netto	-17	-13	-25
Summa rörelsens intäkter	2 528	12 811	35 072
RÖRELSENS KOSTNADER			
Personalkostnader	-49	-43	-93
Övriga administrationskostnader	-40	-44	-81
Summa rörelsens kostnader	-89	-87	-174
PERIODENS RESULTAT	2 439	12 724	34 898

BALANSRÄKNING			
mkr	2010-06-30	2009-06-30	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Aktier och andelar, noterade	104 906	98 618	111 368
Aktier och andelar, onoterade	5 097	4 055	4 473
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	79 325	64 544	70 301
Derivatinstrument	9 867	9 346	9 100
Kassa och bankmedel	1 150	1 508	708
Övriga tillgångar	13 128	370	25
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 663	1 644	2 029
Summa tillgångar	215 136	180 085	198 004
SKULDER OCH FONDKAPITAL			
Skulder			
Derivatinstrument	5 584	3 252	1 764
Övriga skulder	13 263	679	373
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	128	444	149
Summa skulder	18 975	4 375	2 286
Fondkapital			
Ingående fondkapital	195 718	164 726	164 726
Nettobetalingar mot pensionssystemet	-1 996	-1 740	-3 906
Periodens resultat	2 439	12 724	34 898
Summa fondkapital	196 161	175 710	195 718
SUMMA SKULDER OCH FONDKAPITAL	215 136	180 085	198 004

FLERÅRSÖVERSIKT

Flerårsöversikt	jun-2010	2009	2008	2007	2006	2005
Fondkapital, flöden och resultat, mdr kr						
Fondkapital	196,2	195,7	164,7	207,3	200,5	180,1
Flöden, netto från pensionssystemet och de särskilda förvaltningarna	-2,0	-3,9	0,9	2,0	1,7	2,9
Periodens resultat	2,4	34,9	-43,5	4,8	18,8	25,8
Avkastning, %						
Avkastning total portfölj exkl kostnader	1,3	21,6	-20,8	2,5	10,5	16,9
Avkastning total portfölj inkl kostnader	1,2	21,5	-21,0	2,4	10,4	16,8
Avkastning relativt index, total portfölj exkl kostnader	0,5	0,9	-1,1	-1,0	-0,6	-0,1
Avkastning relativt index, noterade tillgångar exkl kostnader ¹⁾	0,4	1,4	-0,5	-1,2	-0,5	-0,1
Inflation	0,4	0,9	0,9	3,5	1,6	0,9
Real avkastning efter kostnader	0,8	20,6	-21,9	-1,0	8,8	15,9
Förvaltningskostnadsandel i % av förvaltad kapital						
Rörelsekostnader	0,09	0,10	0,08	0,07	0,07	0,08
Rörelsekostnader och provisionskostnader	0,11	0,11	0,11	0,10	0,11	0,13
Risk total portfölj, %						
Portfölj ex-post ²⁾	9,0	11,6	17,1	8,6	7,1	4,7
Aktiv risk ex-post	0,3	0,4	0,7	0,7	0,8	0,8
Sharpekvot ²⁾		1,8	neg	neg	1,0	3,1
Valutaexponering, %	14,8	14,6	14,5	14,2	15,1	10,1
Andel aktiv förvaltning inkl semiaktiv, %	60,3	57,7	59,7	93,5	100	100
Andel extern förvaltning inkl investeringar i riskkapitalföretag, %	20,4	21,1	41,9	17,8	17,3	18,8
Antal anställda per bokslutsdag	51	53	50	45	46	50
Placeringsstillgångarnas fördelning, % ³⁾						
Globala aktieportföljen	39,4	42,4	41,7	42,0	42,2	42,2
Internt förvaltade	23,9	25,8	0,0	24,2	25,1	23,6
Externt förvaltade	15,5	16,6	41,7	17,8	17,1	18,6
Svenska aktieportföljen	17,6	18,0	18,0	18,8	19,9	20,0
Räntebärande portföljen	38,2	34,9	36,8	36,9	36,3	36,4
Fastigheter	3,1	3,2	4,1	2,4	2,3	2,1
Alternativa investeringar ⁴⁾	1,6	1,3				
Valuta/Taktisk allokering/Kassa	0,0	0,3	-0,6	-0,2	-0,7	-0,7
Summa placeringsstillgångar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1) Avser från och med 2008 aktivt förvaltade noterade tillgångar, dessförinnan avsågs totala noterade tillgångar.

2) Avser noterade tillgångar (placeringsstillgångar exklusive alternativa investeringar samt fastigheter), före 2009 avsågs samtliga placeringsstillgångar.

3) Avser exponering, underliggande värde för derivat har fördelats på respektive tillgångsslag.

4) Alternativa investeringar ingår i globala respektive svenska aktier före 2009.